

Št.: 473/2017

Datum: 4. oktober 2017

Izjava za javnost

Država ukinja možnost, da državljan opravi več postopkov na enem mestu in ne štiti državljanov pred prevarami z manipulacijo kilometrskih števcov

Sekcija pooblaščenih trgovcev in serviserjev z motornimi vozili, z ki deluje v okviru GZS-Podjetniško trgovske zbornice, z zaskrbljenostjo ugotavlja, da država neutemeljeno ukinja registracijske organizacije in ni pripravljena sprejeti učinkovitih, sorazmernih, odvrtilnih nediskriminatornih ukrepov, da bi preprečila manipulacije števcov v vozilih. Z neustrezno ureditvijo področja bo državljanom povzročila dodatne poti in nanje prenesla breme goljufov, ki se okoriščajo z manipulacijo kilometrskih števcov v vozilih.

Zakon o motornih vozilih, ki ga je Vlada RS poslala v obravnavo Državnemu zboru, bo ob uveljavitvi imel škodljive posledice, ki jih bo čutilo gospodarstvo in državljanji, ki že do sedaj niso bili ustrezno zaščiteni pred prevaranti. Predlagana novela zakona ukinja možnost za podjetja, registrirana za prodajo motornih vozil, da pridobijo pooblastilo za izvajanje postopkov registracije. Hkrati bodo pooblastila, ki jih po sedanji ureditvi podjetja imajo, prenehala veljati v dveh letih od uveljavitve zakona. Z ukinitvijo registracijskih organizacij, se državljanom otežuje dostop do storitev registracije in možnosti, da opravijo več zadev na enem mestu. Podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo vozil, so v preteklosti pridobila pooblastila, saj na tak način lahko ponudijo stranki, da se s kupljenim vozilom brez dodatnih obveznosti in poti odpelje kamor želi. Država je pred leti storitev približala državljanom, sedaj pa jo oddaljuje. Podjetja, ki so pridobila pooblastila, so za izvajanje postopkov zaposlila nove ljudi in jih tudi usposobila delo. Investirala so v nakup opreme za zagotovitev ustreznih pogojev za izvajanje postopkov, zagotovila varovanje, kupila ognjevarne omare... Uveljavitev predloga, ki je v obravnavi bo povzročila odpuščanje delavcev, ki so bili zaposleni z namenom izvajanja registracijskih postopkov in izničila vrednost vlaganj podjetij v te kadre in opremo. Pristojni spremembe utemeljujejo s pomanjkanjem kadrov, ki bi učinkovito nadzirali registracijske organizacije in predvidevajo zaposlitev 16 novih javnih uslužbencev (5 na Ministrstvu za infrastrukturo, 4 na Agenciji RS za varnost prometa in 7 na Inšpektoratu RS za infrastrukturo). Člani sekcije, ki predpisane pogoje ves čas izpolnjujejo in postopke registracije izvajajo skladno s predpisi, smo si že v času usklajevanja s strokovno javnostjo prizadevali za ohranitev pooblastil registracijskim organizacijam. Predlagali smo vzpostavitev ustreznih ukrepov, ki bi preprečevali zaznane kršitve in ustrezno sankcioniranje tistih, ki postopkov ne izvajajo skladno s predpisi.

Veliko skrb vzbujajo tudi predlagani ukrepi proti zmanjševanju stanja na števcih vozil. Direktiva 2014/45/EU o rednih tehničnih pregledih motornih vozil in njihovih priklopnih vozil nalaga obveznost, da države članice zagotovijo učinkovite, sorazmerne, odvrtilne in nediskriminatorne kazni z namenom preprečevanja manipulacije števcov.

Predlagatelj zakona je za ureditev problema predvidel globo za lastnike vozil, pri katerih se ugotovi, da je bilo stanje prevoženih kilometrov spremenjeno. Tako odgovornost za nedopustno ravnanje

prenaša na nekoga, ki je bil prevaran ob nakupu vozila.

V času usklajevanja s strokovno javnostjo smo pristojnim predlagali:

1. Za preprečevanje zlorab pri rabljenih vozilih, ki so uvožena: da se v postopku identifikacije in ocene tehničnega stanja vozila preveri in evidentira tudi število prevoženih kilometrov. Podatek bi se moral prepisati iz pogodbe o nakupu rabljenega vozila. V primeru, da je bilo v času od identifikacije do registracije stanje števca zmanjšano, se vozilo ne bi smelo registrirati;
2. Za preprečevanje zlorab na rabljenih vozilih v Sloveniji: da se ne registrira vozil pri katerih je iz podatkov o stanju kilometrskega števca razvidno zmanjšanje stanja. (podatki so že evidentirani v registru vozil).
3. Da se omogoči legalna zamenjava kilometrskega števca, bi morali uvesti postopek za evidentiranje stanja števca kilometrov v primerih, ko je bil ta zaradi okvare zamenjan;
4. Za sankcioniranje tistih, ki zmanjšujejo stanje na kilometrskih števcih vozil bi morali spremeniti Kazenski zakonik, v katerem bi bilo treba določiti, da se takšna ravnanja opredelijo kot kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti.

Zakonodajalec predlogov ni upošteval. Čeprav velik delež rabljenih vozil prihaja iz uvoza, ukrepov za preprečevanje zmanjševanja stanja na kilometrskih števcih v teh vozilih zakon sploh ne predvideva. Uvaja globo za lastnika vozila, pri katerem se bo kršitev ugotovila in globo za tiste, ki so izvedli manipulacijo števca. Kdo pa jih bo učinkovito odkrival? To iz predloga zakona težko razberemo. Ne predvideva legalne poti za primere, ko je zaradi okvare nujno števec kilometrov zamenjati.

Nekatere države so tovrstna dejanja opredelila kot kaznivo dejanje. V Sloveniji se za goljufijo pregon začne na predlog oškodovanega. Tako se pri nas v praksi ne odkriva in kaznuje tisti, ki manipulacijo števec izvaja. Tako ni mogoče, da bi kaznivo dejanje naznanil vsak, ki bi ugotovil manipulacijo kilometrskega števca (policist, inšpektor, serviser vozila, osebje registracijskih organizacij in tehničnih pregledov) in bi se postopek začel po uradni dolžnosti.

Namen zmanjševanja stanja prevoženih kilometrov je v večini primerov zavajanje kupca. Kupci vzdržujejo vozila, kot je primerno glede na število prevoženih kilometrov, kar pa ni primerno glede na dejansko stanje vozila. Zmanjšuje se prometna varnost. Zmanjšuje se tudi konkurenčnost podjetij, ki zavračajo tako sprevržene poslovne prakse.

V sekciji želimo, da bi zakon uvedel ukrepe, ki bi pozitivno vplivali na varnost v prometu, zaščito potrošnikov in konkurenčnost podjetij. Prispevali bi k zatiranju prevar, sive ekonomije in povečanju prilivov v državni proračun, s katerimi bi lahko financirali nove zaposlitve javnih uslužbencev, katerih zaposlitev predvideva sprememba zakona.

Po ocenah Evropske komisije imamo na evropskih cestah med 5-12% vozil z zmanjšanim stanjem števca. Vprašanje je, če želi Slovenija prispevati k izboljšanju tega stanja. Ali pa je cilj pristojnih uvesti le ukrepe, na podlagi katerih lahko evropski komisiji sporočimo, da smo določbe direktive prenesli v naš pravni red, ne glede na to, kako bodo ukrepe čutili državljani.

Lepo pozdravljeni,

Bojan Muravec
Predsednik Sekcije pooblaščenih
trgovcev in serviserjev z motornimi vozili

mag. Vida Kožar
Direktorica
Podjetniško trgovske zbornice

Priloga: Poročilo FIA